

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.II.20.216/2017/5. szám

A Szegedi Ítéltábla a dr. Kincses Istvánügyvéd által képviselt I. r. és II. r. felpereseknek - a Burai-Kovács, Perlaki, Stanka, Szikla és Társai Ügyvédi Iroda (ügyintéző ügyvéd: ifj. dr. Burai-Kovács János) által képviselt alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Gyulai Törvényszék 2016. október 13. napján kelt 14.P.20.033/2016/21. számú ítélete ellen a felperesek 22. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése alapján lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a megfellebbezett rendelkezéseit **helybenhagyja.**

Kötelezi a felpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg az alperesnek 15 napon belül 86 000 (nyolcvanhatezer) Ft másodfokú perköltséget.

A feljegyzett 217 484 (kétszáztizenhétezer-négyszáznolcvannégy) Ft fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az alperes jogelődje, a **(alperesi jogelőd neve)** Zrt. (a továbbiakban: alperes) és az I. r. felperes 2008. június 23. napján **(kölsönszerződés jelölése)** számmal jelölt kölcsönszerződést kötöttek egymással az ott megjelölt gépjármű vételárának a finanszírozására. A szerződés alapján az alperes 1 800 000 Ft kölcsönösszeget folyósított közvetlenül a finanszírozott gépjármű eladója, a **(D.)** Kft. részére. A felek a szerződés 6. pontjában rögzítették, hogy a szerződés változó kamatozású és futamidejű, CHF alapú. Az éves induló ügyleti kamatláb értékét 13,26 %-ban határozták meg azzal, hogy változásának eseteit és módját a szerződés mellékletét képező üzletszabályzat (a továbbiakban: Üsz.) tartalmazza. Megjelölték az alkalmazandó árfolyamot, a havi törlesztő részlet forint összegét (28 358 Ft), a maximális

futamidőt. A szerződés 7. pontja szerint „Deviza alapú finanszírozás esetén a törlesztő részletek forintban fizetendő összege a devizanem árfolyam és kamat alakulásától függően változhat. Ennek jelentős kockázata abban rejlik, hogy a forint leértékelődése nemcsak az esedékes törlesztő részletek növekedését eredményezheti, de a teljes hátralévő tőketartozást is növeli. A Hitelszerződés lejárat előtti megszűnése vagy módosulása esetén a teljes hátralévő tőketartozást érintő árfolyam-

különbözet egy összegben esedékessé válik. Az Adós kijelenti, hogy tudatában van a deviza alapú finanszírozás fokozott kockázatának, s vállalja ennek következményeit."

A kölcsönbevevőt terhelő költségek kapcsán a szerződés 8. pontja az Üsz. 17.3. pontjára utal. A 12. pont tartalmazza az I. r. felperes nyilatkozatát, miszerint kijelenti, hogy az üzletszabályzatot átvette, megismerte és az abban foglaltakat magára nézve kötelezőnek ismeri el.

Az Üsz. „A pénzügyi szolgáltatások ellenértéke” címet viselő fejezetének 17.1. pontja értelmében az adós az alperes által nyújtott szolgáltatásokért díjat, kamatot, jutalékot, költséget köteles fizetni a szerződésben, az üzletszabályzatban, valamint a Hirdetményben foglaltak szerint. E rendelkezések feljogosítják az alperest a Hirdetmény, valamint az ügyleti kamat mértékének egyoldalú módosítására. A 17.2. pont a THM fogalmát határozza meg, a 17.3. pont a hitelhez kapcsolódó egyéb díjakat, költségeket rögzíti, a 17.4. pont pedig késedelmi kamatfizetési kötelezettséget ír elő. Az Üsz. 18.3.2., illetve 18.3.3. pontja a deviza alapú illetve a változó futamidejű deviza alapú szerződések tekintetében az árfolyam-különbözet fizetésére vonatkozó, képlettel ellátott rendelkezéseket tartalmaz, a 18.3.4. pont pedig a deviza alapú finanszírozásról ad tájékoztatást az egyedi szerződés 7. pontjában foglaltakkal megegyező tartalommal.

Az I. r. felperes a szerződéskötést megelőzően 2008. június 20. napján a szerződés szerinti tartalmú hitelkérelmet nyújtott be az alpereshez.

Az alperes 2001. augusztus 30. napján együttműködési megállapodást kötött a **(D.)** Kft-vel, amelyben felhatalmazta nevezett gazdasági társaságot, hogy az általa forgalmazott gépjárműre az alperes által készített és jóváhagyott szerződéseket a nevében és helyette eljárva megkösse, illetve aláírja. A perbeli szerződés megkötésére az alperes a kereskedőt külön okiratba foglaltan is meghatalmazta, akinek alkalmazottja, **(személy neve)** írta azt alá az alperes képviselőjében.

A II. r. felperes a 2010. november 5. napján kelt szerződéssel készfizető kezességet vállalt az I. r. felperest a fenti kölcsönszerződésből terhelő kötelezettség teljesítéséért. Az alperes hozzájárulásával a II. r. felperes vált a kölcsön felhasználásával vásárolt gépjármű forgalmi engedélybe bejegyzett üzembetartójává, a gépjárművet a továbbiakban ténylegesen ő használta, a törlesztő részleteket ő bocsátotta az I. r. felperes rendelkezésére.

A szerződést az alperes 2013. október 22. napján azonnali hatállyal felmondta.

Az alperes a 2014. évi XL. tv. (a továbbiakban: DH2 tv.) rendelkezéseinek megfelelően az elszámolást elkészítette, ennek eredményeként az I. r. felperes tartozásának összegét - 485 452 Ft tisztességtelenül felszámított összeg jóváírását követően - 2 557 818 Ft-ban állapította meg.

A felperesek többször módosított és pontosított keresetükben kérték, hogy a bíróság kötelezze az alperest 403 384 Ft és annak 2015. május 1. napjától számított, az 1959-es Ptk. szerinti mértékű késedelmi kamata megfizetésére. Keresetüket a szerződés létre nem jöttére, továbbá teljes illetve részleges érvénytelenségére alapították. Keresetük - másodfokú eljárásban releváns - indokai szerint hivatkoztak a szerződés alaki hibájára, a szerződés lényeges körülményeiről való tájékoztatás, a Hpt. 213. § (1) bekezdés a), e), b), c), d) pontjában megkövetelt tartalmi elemek és a külön kockázatfeltáró nyilatkozat hiányára. Álláspontjuk szerint a szerződés létre nem jöttének illetve

érvénytelenségének a jogkövetkezményeként az alperes a kölcsön jegybanki alapkamattal növelt összegére tarthat igényt. Az ennek alapján elkészített számításuk szerint a keresetben érvényesített összegű túlfizetés mutatkozik a javukra.

Az I. r. felperes állította, hogy forint kamatozású és fix futamidejű forintkölcsön megkötésére irányult a szándéka, az alperes semmilyen tájékoztatást nem adott arra nézve, hogy deviza alapú kölcsönszerződést kötöttek. Előadása szerint a szerződéskötést követő egy év elteltével a törlesztő részletek összegének megváltozásával vált világossá számára a szerződés deviza alapúsága.

Az alperes ellenkérelmében elsődlegesen a per megszüntetését kérte arra alapítottnak, hogy a kereset nem felel meg a DH2 tv. 37. § (1) bekezdésében és 37/A. §-ában foglaltaknak. Hivatkozott továbbá arra, hogy a Hpt. 213. § (1) bekezdés a) pontjára, c) és e) pontjára alapított kereset meg nem engedett keresetváltoztatás, mert a jogszabályban írt határidő elteltével terjesztették azt elő a felperesek.

Érdemi védekezése a kereset elutasítására irányult. Vitatta a szerződés létre nem jöttére vonatkozó felperesi előadást, illetve hogy bármely érvénytelenségi ok fennáll. Utalt arra, hogy az egyedi szerződés és az annak részét képező Üsz. a Hpt. 213. § (1) bekezdésében írt valamennyi lényeges tartalmi elemet rögzíti.

Viszontkeresetet terjesztett elő, amelyben kérte, a bíróság kötelezze az I. r. felperest 2 315 164 Ft és annak 2015. december 18. napjától járó, az Üsz. 17.4. pontja szerinti késedelmi kamata megfizetésére.

A felperesek a viszontkereset elutasítását kérték.

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes pénzkölcsön nyújtására és pénzügyi lízingre vonatkozó üzletszabályzatának 2008. június 23. napján hatályos 33. pont második bekezdésében foglalt alávetési kikötést tartalmazó rendelkezés semmis. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte az I. r. felperest, hogy 60 napon belül fizessen meg az alperesnek 2 315 164 Ft-ot és annak 2015. december 18. napjától a kifizetés napjáig járó, a jegybanki alapkamat kétszeres szorzatának megfelelő mértékű késedelmi kamatát, valamint 202 800 Ft perköltséget. Ezt meghaladóan az I. és a II. r. felpereseket egyetemlegesen kötelezte 25 615 Ft perköltség megfizetésére az alperes részére. Feljogosította az I. r. felperest 83 800 Ft eljárási illeték visszaigénylésére.

Határozatának indokolása szerint az Üsz. 33. pontja az alperes székhelye szerinti bíróság kizárólagos illetékességére vonatkozó alávetési kikötést tartalmaz, amely tisztességtelen kikötésnek minősül és a felperesek hivatkozására tekintettel érvénytelen.

Részletesen kifejtett indokai szerint alaptalannak találta az alperes per megszüntetésére vonatkozó kérelmét, továbbá azt a hivatkozást is, hogy a felperesek keresetmódosításai meg nem engedett keresetváltoztatásnak minősülnek.

Érdemben vizsgálva valamennyi kereseti hivatkozást megalapozatlannak találta. Kifejtette, a szervezeti képviselet eltér az ügyleti képviselőtől, ügyleti képviselőként a szervezeti képviselőktől származó írásbeli meghatalmazással harmadik személy is eljárhat. Az alperes a közte és a kereskedő között létrejött együttműködési megállapodás valamint írásbeli meghatalmazás csatolásával igazolta a kereskedő alkalmazottjának képviseleti jogosultságát. Utalt arra, hogy ennek hiányában **(személy neve)**t álképviselőnek kellene tekinteni, akinek eljárását az alperes jóváhagyta ráutaló magatartással, hiszen nem vitásan a kölcsönösszeget folyósította, az I. r. felperes pedig a törlesztést megkezdte. Megjegyezte továbbá, hogy az aláírás formai hibája illetve a képviseleti jog hiánya az adós számára hátrányt nem jelent, e hivatkozással azt kívánja elérni, hogy a szerződés alapján őt terhelő kötelezettségek teljesítése alól mentesüljön, ez pedig sérti a jóhiszemű joggyakorlás követelményeit.

Megállapította, a felek deviza alapú fogyasztói kölcsönszerződést kötöttek, amelyben forint összegben feltüntetésre került a kölcsön- és a törlesztő részlet összege, a szerződés rendelkezéseiből pedig azok CHF összege kiszámítható. A Kúria 6/2013. PJE határozatában foglaltakra utalva rámutatott, ily módon a szerződés megfelel a Hpt. 213. § (1) bekezdés a) és e) pontjában írt követelményeknek.

Alaptalannak találta a Hpt. 213. § (1) bekezdés b) pontjára alapított hivatkozást is, kiemelve, hogy a szerződés a THM értékét rögzíti, megváltoztatásának a feltételeit az Üsz. 17.2. pontja részletesen tartalmazza. Utalt arra, ha az alperes olyan díjat, költséget vagy egyéb járulékot terhelt a fogyasztóra, amelynek felszámítására sem jogszabály, sem szerződés alapján nem jogosult, az nem érinti a szerződés érvényességét, hanem szerződésszegésnek minősül.

Megállapította, a szerződés feltünteti az induló ügyleti kamatot, meghatározza a módosításra vonatkozó szabályokat az Üsz. 17.1. pontjában, utal továbbá az egyéb díjak, költségek hirdetményben való feltüntetésére, így e tartalmi elemek szintén meghatározottnak minősülnek a Hpt. 213.§ (1) bekezdés c) pontjában írtak szerint.

A Hpt. 213. § (1) bekezdés d) pontjára való hivatkozás kapcsán hangsúlyozta, a DH2 tv. szerinti felülvizsgált elszámolással az alperes a szerződés e pont alapján megállapítható érvénytelenségét orvosolta, így erre a felperesek további igényt nem alapíthatnak.

Az árfolyamkockázatról való tájékoztatás körében rámutatott, a szerződés 7., valamint az Üsz. 18.3.4. pontja laikus számára is világos, érthető tartalommal tájékoztat az árfolyamkockázatról. Kiemelte, az I. r. felperes személyes meghallgatása során tett nyilatkozatából, valamint házastársának a tanúvallomásából kitűnően a felperesek a minimálisan elvárható figyelmességet sem tanúsították a szerződés megkötésekor, hiszen az egy oldalnyi terjedelmű szerződést sem olvasták el. Utalt arra, már a hitelkérelem is tartalmazta, hogy a szerződés svájci frank alapú. Kifejtette, a külön kockázatfeltáró nyilatkozat hiánya vagy meg nem felelősége önmagában nem eredményezi a szerződés érvénytelenségét.

Nem találta megállapíthatónak az Üsz. 17., 17.3., 18.3. pontjai tisztességtelenségére való hivatkozást. Rámutatott, e rendelkezések megfelelnek a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. tv. (a továbbiakban: 1959-es Ptk.) rendelkezéseinek, hiszen a 231. § (1) bekezdése lehetővé tette az ügyleti kamat kikötését, az 523 § (2) bekezdése szerint pedig a bankkölcsönnek a kamat kötelező tartalmi eleme. A jogszabály rendelkezéseinek megfelelő tartalmú szerződési kikötés tisztességtelenségét pedig az 1959-es Ptk. 209. § (5) bekezdése alapján megállapítani nem lehet.

A felperesek egyéb érvénytelenségi hivatkozásait részletesen kifejtett indokai szerint ítélte alaptalannak.

Megalapozottnak találta az alperes viszontkeresetét és ennek megfelelően marasztalta az I. r. felperest.

A felperesek pontosított fellebbezésükben elsődlegesen az elsőfokú ítélet keresetük szerinti megváltoztatását, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalának utasítását kérték. Marasztalási keresetüket változatlanul a szerződés létre nem jöttére, valamint teljes illetve részleges érvénytelenségére alapították. Jogorvoslati kérelmük indokai az alábbiakban foglalhatók össze:

- A szerződés annak írásba foglalása hiányában érvényesen nem jött létre, mert az ügyletkötésben közreműködő kereskedő alkalmazottja nem rendelkezett írásbeli meghatalmazással a szerződéskötésre, az alperes által csatolt ügyleti meghatalmazás utólagosan, a szerződés aláírását követően készült.

- Az alperes nem tett eleget tájékoztatási kötelezettségének a szerződés deviza alapúságát érintően.

- A kölcsönszerződés a Hpt. 213. § (1) bekezdés a) és e) pontjába ütközik, ezáltal semmis, mivel nem rögzíti CHF-ben a kölcsön illetve a törlesztő részletek összegét. A szerződés 6. pontja négyféle

árfolyamot jelöl meg, ebből következően a fizetési kötelezettség egyértelműen kiszámítható módon nem került meghatározásra.

- A szerződés nem határozza meg teljes körűen a díjakat, költségeket, illetve a kamatot, ezért a Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontja szerint semmis. Az üzletszabályzat és a hirdetmény tartalmazza ugyan a díjakat és a költségeket, de a hatályos hirdetményt a szerződéskor nem az I. r. felperes kapta meg. Emellett az alperes olyan költségeket is felszámolt, amiről nem adott tájékoztatást. Az ügyleti kamat mértéke pedig akkor is növekedett, amikor a referencia kamat, az ún. LIBOR kamat csökkent, ezért a Kúria jogegységi döntésének értelmében az alperesnek a kamatot csökkentenie kellett volna.

- Nem tartalmazza a szerződés a THM megváltoztathatóságának feltételeit megfelelő módon, ezért a Hpt. 213. § (1) bekezdés d) pontja alapján szintén semmis.

- A „szerződés” tisztességtelenségét eredményezi az árfolyamkockázatról való tájékoztatás, a külön kockázatfeltáró nyilatkozat hiánya. Egyrészt ugyanis a tájékoztatásnak a szerződéskötést megelőzően kell megtörténnie, másrészt a szerződés 7. pontjában rögzítettek sem felelnek meg a Kúria 2/2014. számú PJE határozatában meghatározott követelményeknek, emellett az alperes képviselőjében eljáró személy sem rendelkezett a szükséges banki ismeretekkel. Ebből következően a szerződésnek a deviza alapúsággal kapcsolatos feltételei tisztességtelenség okán érvénytelenek, ezért ha csak a szerződés részleges érvénytelensége lenne megállapítható, az elszámolás során a szerződésben rögzített forintösszeget és a törlesztő részleteket kell figyelembe venni az elszámolás során.

A másodfokú eljárásban előterjesztett fellebbezés kiegészítésükben hivatkoztak arra, hogy az üzletszabályzat nem vált a szerződés részévé, mivel annak tartalmát a szerződés megkötését megelőzően az I. r. felperes nem ismerhette meg, és nem írta alá. Hivatkoztak továbbá az Európai Bíróság C-42/15. számú ügyben hozott határozatára.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte az elsőfokú eljárásban előadott védekezését fenntartva. Álláspontjának alátámasztásaként hasonló tárgyban hozott bírósági ítéletekre hivatkozott. Utalt arra, a fellebbezés kiegészítésben hivatkozott európai bírósági határozatban a Bíróság a szlovák jogot értelmezte a 2008/48/EGK irányelv tükrében, ezért az ott kifejtett jogértelmezés a magyar jogban nem releváns. Kiemelte továbbá, hogy a perbeli szerződés megkötése után született mind az irányelv, mind pedig az ennek átültetésével hozott magyar jogszabály, így azok a perbeli jogviszony kapcsán nem alkalmazhatók.

A fellebbezés **alaptalan.**

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, abból a jogszabályoknak megfelelő következtetést vont le, érdemi döntése helytálló, az ítéletábla annak kifejtett indokaival is mindenben egyetért, ezért ítéletét annak helyes indokai szerint hagyta helyben a Pp. 253. § (2) bekezdés és Pp. 254. § (3) bekezdése alapján.

A fellebbezés kapcsán az alábbiakat emeli ki.

Az ítéletáblának a fellebbezés és a fellebbezés kiegészítése tükrében mindenképp abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az elsőfokú ítélet felülbírálatára milyen körben kerülhet sor. Egyrészt ugyanis a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint a fellebbezési eljárásban is érvényesül a kérelemhez kötöttség elve, amelynek értelmében a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a

fellebbezési (csatlakozó fellebbezési) kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között bírálja felül, másrészt a másodfokú eljárásban a keresetet nem lehet megváltoztatni (Pp. 247. § (1) bekezdés) és főszabály szerint nem lehet új tényeket előadni (Pp. 235. §). Annak viszont nincs akadálya, hogy a fél fellebbezése indokait további jogi érvekkel egészítse ki. A felperesek másodfokú eljárásban előterjesztett fellebbezés kiegészítés megnevezésű beadványban tett előadása, miszerint az üzletszabályzat nem vált a szerződés részévé, mivel annak tartalmát a szerződés megkötését megelőzően az I. r. felperes nem ismerhette meg és nem írta alá, a szerződés létre nem jöttére alapított kereset körében tett olyan új tényelőadás, amely a hivatkozott jogszabályi rendelkezések alapján érdemben a másodfokú eljárásban nem vizsgálható. Ezért csupán megjegyzi az ítéletábra, a perben nem volt vitatott, hogy az üzletszabályzat rendelkezései - egyedi megtárgyalás hiányában - általános szerződési feltételnek minősülnek (1959-es Ptk. 205/A. § (1) bekezdés). A peradatok alapján megállapítható, hogy az üzletszabályzat a szerződés részévé vált, mivel a 205/B. § (1) bekezdésében írt jogszabályi feltételek teljesültek. Az I. r. felperes a kölcsönszerződésbe mint teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt nyilatkozatával maga ismerte el, hogy az üzletszabályzatot átvette, megismerte, ezt a nyilatkozatát pedig nem tudta megcáfolni. Az írásbeli formában megjelenő és mindkét félnek rendelkezésére álló üzletszabályzat rendelkezései ezért maguk is az írásbeli szerződés részévé váltak, függetlenül attól, hogy magát az üzletszabályzatot az I. r. felperes aláírásával nem látta el.

A felpereseknek a szerződés létre nem jötté körében tett azon előadása, miszerint a szerződést az alperes részéről aláíró személy nem rendelkezett szabályszerű meghatalmazással a szerződéskötéskor, az 1959-es Ptk. 217. § (1) bekezdése szerinti érvénytelenségi oknak feleltethető meg. Nem volt ugyanis a perben vitás, hogy a Hpt. szerződéskötéskor hatályos 210. § (1) bekezdése alapján a perbeli kölcsönszerződést a felek csak írásban köthették meg érvényesen, az 1959-es Ptk. 217. § (1) bekezdése értelmében pedig az alakiság megsértésével kötött szerződés semmis. Az 1959-es Ptk. 223. § (1) bekezdése szerint a meghatalmazáshoz olyan alakszerűségek szükségesek, amelyeket a jogszabály a meghatalmazás alapján kötendő szerződésre előír. Annnyiban helytálló tehát a felperesi érvelés, hogy mivel a perbeli kölcsönszerződést a jogszabály írásbeli alakhoz köti, az e szerződés megkötésére vonatkozó meghatalmazást is írásba kell foglalni. A felperesek arra hivatkoztak, hogy **(személy neve)** nem rendelkezett cégelvárási jogosultsággal a **(D.) Kft.** tekintetében. Ez a csatolt cégmásolat alapján tényként állapítható meg, mindez azonban jelentőséggel nem bír, mert a **(D.) Kft.** az alperessel kötött együttműködési megállapodás és az egyedi szerződés megkötésére vonatkozó meghatalmazás alapján az alperes ügyleti képviselőjeként járt el, jogosult volt az alperes nevében harmadik személyekkel kötött kölcsönszerződés aláírására (1959-es Ptk. 219. § (1) bekezdés). A **(D.) Kft.** alperes képviselőjére vonatkozó megbízását is tartalmazó együttműködési megállapodást a felperesek által sem vitatottan az alperes és a **(D.) Kft.** arra jogosult képviselője írta alá cégszerűen. A **(D.) Kft.** jogi személyiséggel nem rendelkező társaság, amely tevékenységét természetes személyek közreműködésével fejti ki. Az együttműködési megállapodás nem tartalmazott olyan megszorítást, hogy az együttműködési megállapodás körébe tartozó jognyilatkozatok megtételére csak a **(D.) Kft.** szervezeti képviselője jogosult. Az pedig a perben nem volt vitatott, hogy **(személy neve)** a **(D.) Kft.** alkalmazásában állt, és e minőségében a kifejtettek tekintetével jogosult volt a szerződést aláírni. Arra, hogy **(személy neve)** a kereskedő cég alkalmazottjaként nem volt jogosult a szerződést aláírni, a felperesek csupán fellebbezésükben hivatkoznak, ez pedig olyan új tényelőadás, amely a Pp. 235. § (1) bekezdése alapján érdemben nem vizsgálható.

A kifejtettek tekintetével nincs jelentősége annak, hogy az alperes által az egyedi szerződés megkötésére 9.P.20.108/2013/8/A/4. szám alatt csatolt meghatalmazás mikor készült, emellett a felperesek semmivel nem igazolták a meghatalmazás utólagos elkészítésére vonatkozó előadásukat.

Ezt egyebekben az együttműködési megállapodás tartalma is cáfolja. Annak 5.b. pontja ugyanis a szerződés aláírásához szerződésenként cégszerűen aláírt és szerződésszámmal ellátott meghatalmazást követel meg, amely feltételek teljesülését igazolja az alperes által csatolt meghatalmazás.

Egyetért az ítéletábra az elsőfokú bíróság azon álláspontjával is, miszerint az ügyleti képviselő szerződéskötésre vonatkozó írásbeli meghatalmazásának hiányában úgy kellene tekinteni, hogy az 1959-es Ptk. 221. § (1) bekezdése alapján álképviselőként járt el a szerződéskötéskor. Álképviselő esetében azonban a képviselt személy utólag is jóváhagyhatja az álképviselő eljárását, és ez esetben úgy kell tekinteni, mintha az álképviselő szabályszerű meghatalmazással járt volna el (BH1993. 181., BH1994. 501.). Az alperes pedig utóbb a kölcsön folyósításával, mint ráutaló magatartással a kereskedő alkalmazottjának eljárását jóváhagyta.

A felperesek a szerződés létre nem jöttére alapított keresetük kapcsán hivatkoztak a tájékoztatás hiányára. Az e körben előadottak tartalmilag a szerződés deviza alapúságát, az árfolyamkockázat viselését érintik. A keresetlevélben és személyes meghallgatása során az I. r. felperes azt adta elő, hogy az alperestől kapott tájékoztatás szerint fix futamidejű forintkölcsön nyújtására vonatkozó jogügyletet kötöttek, ténylegesen erre irányult a szerződéskötési akarata. Ezen felperesi előadás azonban tartalmát tekintve annak kifejezésre juttatása, hogy az alperes a szerződés deviza alapúságát illetően megtévesztette a felpereseket, a felperesek azonban erre alapítottnak a szerződést nem támadták meg (1959-es Ptk. 210. § (4) bekezdés).

Mindezekre tekintettel a szerződés létre nem jöttére alapított keresetet illetően csupán megjegyzi az ítéletábra, a szerződés létrejöttéhez a feleknek a lényeges, valamint bármelyikük által lényegesnek minősített kérdésekben való megállapodása szükséges (1959-es Ptk. 205. § (2) bekezdés). Visszterhes szerződés esetén lényeges tartalmi elem a szolgáltatás és az ellenszolgáltatás meghatározása. Kölcsönszerződésnél - az 1959-es Ptk. 523. § (1) bekezdése szerint - a hitelező által nyújtott szolgáltatás a szerződésben meghatározott pénzösszeg adós rendelkezésére bocsátása, az adóst terhelő ellenszolgáltatás pedig a kölcsön összegének szerződés szerinti visszafizetése. Ezen túl a perbeli kölcsönszerződésnek lényeges eleme, hogy az ügyleti kamat változó, továbbá, hogy a kölcsönügylet deviza alapú és ennek megfelelően az adós fizetési kötelezettsége a forint svájci frankhoz viszonyított árfolyamának változása függvényében módosul. A szerződés mindezeket a lényeges elemeket tartalmazza.

Egyetért az ítéletábra az elsőfokú bíróság azon álláspontjával is, miszerint a szerződés megfelel a Hpt. 213. § (1) bekezdés a) és e) pontjában írt követelményeknek. A peres felek szerződése - amint azt az elsőfokú bíróság is helyesen megállapította - deviza alapú kölcsönszerződés, amelynek lényege, hogy az adós tartozása devizában keletkezik, a kölcsön folyósítására és a törlesztésére pedig forintban kerül sor, azaz az ún. kirovó és lerovó pénznem eltér egymástól, a kirovó pénznem deviza, a lerovó pedig forint. A felek a szerződés megkötésekor a kölcsönösszeg meghatározása során két módot választhatnak: vagy az érintett devizanemben jelölik meg pontosan, összegszerűen a kölcsön összegét (ebben az esetben a folyósítás időpontjában irányadó árfolyamtól függ, hogy ténylegesen milyen forint összeg kerül az adós részére átadásra), vagy azt a forint összeget jelölik meg, amelynek a folyósítás időpontja szerinti árfolyamon az adott devizanemre átszámított összege az adós kirovó pénznemben meghatározott tartozása. Mindkét mód alkalmas a kirovó tartozás egyértelmű meghatározására (6/2013 Polgári jogegységi határozat III/1. pont). A felperes álláspontjától eltérően tehát nem szükséges, hogy maga a kölcsönadott, folyósított összeg, illetve a törlesztések összege devizában meghatározva tételesen szerepeljenek a szerződésben, hanem az is elégséges, ha azok a szerződés rendelkezései alapján kiszámíthatók. Ezzel egyezően foglalt állást a Kúria az 1/2016. Polgári jogegységi határozatában, amelynek 1. pontja rögzíti: a deviza alapú

fogyasztási és lakossági kölcsönszerződés abban az esetben is megfelel a Hpt. 213. § (1) bekezdés a) pontja által előírt követelményeknek, ha az írásba foglalt szerződés - ide értve az annak szerződéskötéskor részévé vált általános szerződési feltételeket is - a kölcsön összegét forintban (lerovó pénznem) határozza meg, feltéve, hogy az így meghatározott kölcsönösszeg devizában (kirovó pénznem) kifejezett egyenértéke pontosan kiszámítható az átszámítás szerződésben rögzített későbbi időpontjában, ennek hiányában a folyósításkor, az akkor irányadó árfolyam figyelembevételével. Jelen esetben az egyedi szerződés egyértelműen rögzíti a kirovó pénznemet (CHF), a lerovó pénznemben, azaz forintban folyósítandó kölcsön összegét, továbbá az alkalmazott árfolyamot ((**bank neve**) Nyrt. számlakonverziós vételi és eladási árfolyam), amely alapján kiszámítható a folyósítás időpontjában az adós svájci frankban megjelenő tartozása.

Alaptalan az a fellebbezési érvelés, miszerint a szerződés négyféle árfolyamot rögzít, a szerződés 6. pontja ugyanis a bázis és aktuális árfolyamot rögzíti, azt a (**bank neve**) Nyrt. számlakonverziós vételi illetve eladási árfolyamában határozva meg. Az üzletszabályzat pedig rendelkezéseket tartalmaz az egyes árfolyamok alkalmazását érintően.

Lényeges emellett, hogy a perbeli szerződés a kölcsön összegének a kirovó és a lerovó pénznem közötti átszámítása során kétnemű (vételi és eladási) árfolyam alkalmazását írta elő, a 2014. évi XXXVIII. törvény (DH1 tv.) viszont megdönthetetlen törvényi vélelmet állított fel a különmemű devizaárfolyamok egyedileg meg nem tárgyalt, illetve általános szerződési feltételkénti kikötésének és alkalmazásának a tisztességtelensége mellett, kimondva azok semmisségét. A törvény 3. § (2) bekezdése pedig úgy rendelkezett, hogy a semmisségük folytán „kihulló rendelkezések” helyébe mind a folyósítás, mind a törlesztés tekintetében a Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: MNB) hivatalos deviza árfolyamának alkalmazására irányuló rendelkezés lép a 3. § (3) bekezdésében meghatározott - jelen ügyben nem irányadó - kivételekkel. Mindebből következően a perbeli szerződés tartalmát a forintban meghatározott kölcsönösszeg CHF-re történő átszámítása során alkalmazandó árfolyam tekintetében a DH1 törvény 3. § (1) és (2) bekezdése ex tunc, azaz a szerződéskötés időpontjára visszamenő hatállyal módosította, amely módosított tartalom alapján a kölcsön CHF-re átszámított összege egyértelműen kiszámítható (a kölcsön összege szorozva a CHF folyósítás napján érvényes MNB hivatalos árfolyamával). Ez irányadó a törlesztőrészletek tekintetében is (1/2016. PJE 2. pont).

Minderre figyelemmel bár nem számszerűen, de a szerződés rendelkezései alapján kiszámítható módon meghatározásra került a kölcsön és a törlesztő részletek összege devizában is, így a szerződés megfelel a szerződéskötéskor hatályos 1996. évi CXII. törvény (Hpt.) 213. § (1) bekezdés a) és e) pontjában előírt követelménynek, hiszen tartalmazza a szerződés tárgyát (a kölcsön összegét), a törlesztő részletek számát, összegét, és a törlesztési időpontokat is.

Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság azt is, hogy a szerződés megfelel a Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontjában írt követelményeknek. Mindezt nem érinti az a fellebbezési előadás, hogy a hirdetményt a szerződéskötéskor az I. r. felperes nem kapta kézhez. Az előzőekben már írtak szerint a szerződés részét képező üzletszabályzat egyes rendelkezései utalnak a hirdetményben foglaltakra, amelynek tartalma - ahogyan azt az elsőfokú bíróság is helyesen megállapította - a felek jogviszonyában ugyancsak irányadó. A hirdetményben foglaltak általános szerződési feltételeknek minősülnek, amelyek vonatkozásában irányadók az 1959-es Ptk. 205/B. § (1) bekezdés és a GK 37. számú állásfoglalás 2. pontjának a rendelkezései. Azzal, hogy az üzletszabályzat egyes rendelkezések kapcsán feltüntette a Hirdetmény közzétételének helyét, vagyis azt, hogy az az ügyfélfogadásra nyitva álló helyiségekben kifüggesztésre illetve a honlapján közzétételre kerül,

biztosította, hogy az abban foglaltak tartalma megismerhető legyen, ezáltal a hirdetmény rendelkezései a szerződés részét képezik (BDT2012. 2614/I.).

Az az előadás, hogy az alperes esetlegesen a szerződésben illetve a hirdetményben nem szereplő költségeket is felszámolt, továbbá a referencia kamat csökkenése ellenére is kamatot emelt, nem érinti a szerződés érvényességét, az szerződésszegésnek minősülhet. A felperesek azonban erre alapított igényt nem érvényesítettek az alperessel szemben, konkrét tényelőadást sem tettek az álláspontjuk szerint jogszerűtlenül felszámított költségeket, és a szerződésszegő módon történő kamatemelést illetően.

Arra helyesen hivatkoznak a felperesek, hogy az Üsz. egyes rendelkezései az alperes számára egyoldalú szerződésmódosítási jogot biztosítanak. Ezek a rendelkezések a 2014. évi XXXVIII. tv. (a továbbiakban: DH1 tv.) 4. § (2) bekezdése értelmében semmisek, kivéve, ha az alperes a 6. § (1) bekezdése alapján indított perben sikeresen megdöntötte a tisztességtelenség 4. § (1) bekezdésén alapuló vélelmét. Ebből következően, ha az alperes nem indított pert a DH1 tv., ha indított peres eljárást, az abban hozott erga omnes hatályú ítélet a továbbiakban már nem vitatható módon eldöntötte e rendelkezések semmisségének a kérdését. Ezért helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperesek ezzel kapcsolatban jelen perben már igényt nem érvényesíthetnek.

Az árfolyamkockázatról való tájékoztatás hiányát illetve nem megfelelőségét illetően az ítélet tábla ugyancsak mindenben osztja az elsőfokú bíróság álláspontját. Kiemeli, az egyedi szerződés 7. és az Üsz. 18.3.4. pontja egyértelmű és világos megfogalmazása annak, hogy az adós fizetési kötelezettsége a devizanem árfolyamának és a kamat alakulásától függően változhat, az árfolyam ránézve kedvezőtlen változásának nincs felső határa és az korlátozás nélkül a fogyasztót terheli. Az I. r. felperes maga adta elő, hogy az egy oldal terjedelmű szerződést sem olvasta el teljes terjedelmében. Erre tekintettel a tájékoztatás hiányára megalapozottan nem hivatkozhat.

A felperesek fellebbezésükben arra hivatkoztak, hogy a tájékoztatás nem felel meg a 2/2014. számú PJE határozatban foglaltaknak, azonban ezzel összefüggésben nem értelmezhető módon az egyoldalú szerződésmódosításról szóló 2/2012. (XII.10.) PK vélemény 6. pontjában rögzített követelményeknek való megfelelőség hiányát részletezték.

Helytállóan hivatkozott az alperes fellebbezési ellenkérelmében arra, hogy a 2008/48. EK irányelv rendelkezéseit a magyar jogba a szerződéskötés időpontját követően a 2010. január 14. napján hatályba lépett 2009. évi CLXII. tv. (a továbbiakban: Fnyhtv.) ültette át, amely visszaható hatállyal nem bír. A törvény 6. §-a - a 2008/48. EK irányelvben foglaltakat átvéve - pontokba szedve egzakt módon határozza meg az adatok és információk azon körét, amelyeket a hitelezőnek a hitelszerződés megkötését megelőző szakaszban meg kell adnia. A tájékoztatás célja, hogy a fogyasztó a különböző hitelszerződésekre vonatkozó ajánlatok összehasonlítása alapján a szerződés megkötése tekintetében megalapozott döntést hozzon (Fnyhtv. 6. § (2) bekezdés). Az árfolyamkockázatról való tájékoztatást érintő rendelkezést azonban sem a 2008/48. EK irányelv, sem az Fnyhtv. nem tartalmaz, emellett a hitelező mulasztásához nem fűzi az érvénytelenség jogkövetkezményét.

A felperesek alaptalanul hivatkoznak az Európai Unió Bíróságának C/42-15. számú ügyben hozott határozatára is. A bíróság ebben az előzetes döntéshozatali eljárásban a 2008/48. EK irányelv egyes rendelkezéseinek értelmezését illetően foglalt állást. Az irányelv azonban - az előzőekben írtak szerint - az árfolyamkockázatról való tájékoztatást érintő rendelkezést nem tartalmaz, s ebből

adódóan a hivatkozott határozatnak sincs az árfolyamkockázat viselésével összefüggésbe hozható megállapítása.

A felperesek a fellebbezési kérelmük szerint az elsőfokú ítélet módosított keresetük szerinti megváltoztatását kérték, e kérelem tartalmilag magában foglalja a viszontkereset elutasítására irányuló kérelmet is. Az elsőfokú ítélet viszontkeresetnek helyt adó döntését azonban érdemben nem vitatták, az elsőfokú eljárásban a viszontkereset alapjául előterjesztett számítással szemben konkrét kifogást nem emeltek, ezért a viszontkereset összecszerűségét az ítéletábra sem vizsgálta.

A kifejtettekre tekintettel a felperesek fellebbezése eredménytelennek bizonyult, ezért az ítéletábra a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján egyetemlegesen kötelezte a felpereseket az alperes jogi képviselésével felmerült, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, (5) és (6) bekezdése, továbbá a 4/A. §-a alapján megállapított ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltségének a megfizetésére. A felperesek személyes költségmentesség

kedvezményében részesültek, ezért a feljegyzett másodfokú eljárási illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a alapján a 13. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel az állam viseli (2 718 548 Ft másodfokú perérték figyelembevételével).

S z e g e d , 2017. szeptember 5.

Dr. Szeghő Katalin sk.
a tanács elnöke

Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.
előadó bíró

Dr. Lengyel Nóra sk.
táblabíró